

[Fogh Rasmussen]

Derfor vil jeg sige til sidst: privatisering er ikke kun et spørgsmål om økonomi, det er også et spørgsmål om at forny den danske velfærdsstat, at tilføre den større omstillings-evne og at give den en mere menneskelig dimension.

Gade (SF):

Privatisering har været et af regeringspartiernes modeord i de sidste måneder – i hvert fald de konservative og venstrefolkene – og de har næsten overbudt hinanden i fantasifulde forslag til privatisering. En socialminister har skrevet kronikker om at privatisere ansvaret, og hr. Dyremose har skrevet om – det sagde han ikke i talen i dag – at DSB og P&T skal have konkurrence, og hr. Fogh Rasmussen har foreslået, at alle skal udstyres med en eller anden slags bloktilskud måske noget i retning af det, han også sagde fra talerstolen her, så man selv skal betale uddannelse. Der har været talt om private sygehuse, og nu har vi hørt finansministerens udgave af det noget smarte slagord – dér skal det åbenbart sælges under nogle lidt andre overskrifter, mere noget med tilpasning mellem serviceydelser og samarbejde på serviceydelsesområdet mellem det offentlige og det private. Den løshed i indholdet giver jo anledning til al mulig demagogi, og jeg synes også, ordførerne fra de konservative og venstre her i høj grad udnytter den situation.

Jeg har dog forstået, at et af elementerne i den såkaldte privatisering består i en større frihed til at disponere for institutioner inden for staten – for større smidighed, sagde finansministeren. I budgetredegørelsens sammenfatning skriver man således på side 10:

»Omstillingsbehovet tilsiger også en decentralisering inden for staten, således at styrelser, statsinstitutioner m.fl. gives en større frihed til at disponere . . .«

På den baggrund er det bemærkelsesværdigt, at regeringens konkrete initiativer på hele dette område netop handler om det modsatte. Vi har her i folketinget diskuteret D.O.N.G., hvor regeringen af alle kræfter ønsker en detaljeret styring, og vi ser det med Danmarks Radio, hvor regeringen vil kuldkste den valgte ledelses budget. I regeringens konkrete indsats på forskellige områder har man altså sagt: ud med initiativ og ud med selvstændig tænkning og ind med

upersonlig, bureaukratisk statsstyring. Der er altså ikke for mig tvivl om, at regeringen har et mål med denne privatiseringssnak, der ligger langt fra en række af de ideelle erklæringer om dynamik og selvstændiggørelse.

Jeg har forstået på hr. Dyremose, at privatiseringen både er et spørgsmål om holdning og et spørgsmål om økonomi. Holdningen har regeringen jo klart demonstreret, principerne skal kun gælde, hvor det tjener regeringens politik.

Hr. Askjær Jørgensen kritiserede regeringen for ikke at gennemføre en privatisering af de aktiviteter, som forsyningsselskabet i Sønderjylland har iværksat. Set med vore øjne er netop det selskab et smukt eksempel på fornuftigt samvirke mellem offentlige virksomheder og det private erhvervsliv. Derved har forbrugerne kunnet opnå lave priser på udstyr, man har givet lokale håndværkere arbejde, og man har effektiviseret Naturgas Syds mål, en hurtig opbygning af markedet for naturgas. På det lokale plan ser vi her et godt eksempel på den virkning af offentlige investeringer, som SF lægger vægt på, nemlig at det offentlige som lokomotiv også sætter gang i en udvikling i den private sektor, og vi kan naturligvis derfor ikke stemme for det dagsordensforslag, som hr. Askjær Jørgensen har stillet.

De økonomiske argumenter for at satse på en privatisering er efter SF's opfattelse fuldstændig forkerte. I konservative økonomers hoveder ville Danmarks økonomiske vanskeligheder tilsyneladende ikke eksistere, hvis den offentlige sektor ikke var så stor. Tilsyneladende glemmer de, at en betydelig del af statens underskud skyldes udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse og som sådan er et symptom, altså beviset for, at den største ubalance i vort samfund er den store arbejdsløshed, der netop vil stige på grund af regeringens økonomiske politik.

De fremskridtstanker, som regeringspartierne har luftet, må kraftigt afvises, for hvis regeringen har ret i, at der kan spares ved en privatisering af rengøringen, af sengeredningen på sygehuse, og hvad nu de mere konkrete ting har handlet om, så må det jo ske ved, at der bliver flere afskedigede i den offentlige sektor, end der ansættes i de private servicevirksomheder, der skal overtage det, eller også må de få dårligere løn, eller også må de få dårligere arbejdsvilkår. Set med